

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 363/2023-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Libora Duľu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], proti rozhodnutiam Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava č. k. 1942940-13-DT z 27. júna 2022 a č. k. ÚVTOSaÚVV-zhab-9/23-2022 zo 4. augusta 2022 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 4. mája 2023 domáha vyslovenia porušenia práva podľa čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. b) a d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 2 ods. 2, 3, základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozhodnutiami Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava (ďalej len „ÚVTOS a ÚVV“) označenými v záhlaví, ktoré navrhuje zrušiť a priznať mu finančné zadostučinenie vo výške 1 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutých rozhodnutí a ostatných príloh vyplýva, že sťažovateľovi bol rozhodnutím pedagóga ÚVTOS a ÚVV č. k. 1942940-13-DT z 27. júna 2022 (ďalej len „prvé rozhodnutie“) uložený disciplinárny trest umiestnenia do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase na dobu 3 dní, pretože bol podľa zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o výkone trestu odňatia slobody“) uznaný za vinného z disciplinárneho previnenia spočívajúceho v porušení

povinnosti uloženej podľa § 39 písm. a) zákona o výkone trestu odňatia slobody a § 19 ods. 1 ústavného poriadku ÚVTOS a ÚVV, keď mal pri sebe veci (2 vešiaky a 1 poličku), ktoré si neobstaral podľa tohto zákona. V odôvodnení pedagóg poukázal na skutočnosti vyplývajúce z oznámenia npor. [REDAKOVANÉ] zo 6. júna 2022 o disciplinárnom previnení, na svedecké výpovede [REDAKOVANÉ] z 22. júna 2022, veci a listiny (osobná karta sťažovateľa z aplikácie VVVT, tlačivo z 21. júna 2022 s vyjadrením sťažovateľa). Uzavrel, že zhodnotením dôkazov bolo dostatočne preukázané spáchanie disciplinárneho previnenia sťažovateľom. To, že mal pri sebe veci, ktoré si neobstaral podľa zákona, potvrdzujú svedecké výpovede, veci a listiny. Sťažovateľom navrhované dôkazy považoval v zmysle rozhodnutia za nepodstatné. Pri uložení disciplinárneho trestu prihliadal na doterajší postoj k plneniu povinností a príkazov. S uvedenými vecami bolo naložené v zmysle § 97b ods. 5 v spojení s § 56 ods. 1 zákona o výkone trestu odňatia slobody.

3. Odvolanie sťažovateľa bolo rozhodnutím vedúceho oddelenia výkonu trestu ÚVTOS a ÚVV zo 4. augusta 2022 zamietnuté. Sťažovateľ podal podnet na prešetrovanie zákonnosti rozhodnutia o disciplinárnom treste. Krajská prokuratúra v Trenčíne (ďalej len „krajská prokuratúra“) v upovedomení č. k. 3 Kn 378/22/3300-7 z 22. decembra 2022 nezistila nedostatky a pochybenia v súvislosti s rozhodnutím o disciplinárnom treste. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) na podnet sťažovateľa v upovedomení č. k. IV/2 Gn 95/22/1000 z 8. marca 2023 uviedla, že nezistila žiadne pochybenia vo vybavovaní podnetu zo strany krajskej prokuratúry.

4. Rozhodnutím vedúceho oddelenia výkonu trestu ÚVTOS a ÚVV č. k. ÚVTOSaÚVV-zhab-9/23-2022 zo 4. augusta 2022 (ďalej len „druhé rozhodnutie“) boli zhabané už spomenuté veci nájdené počas priebežnej kontroly u sťažovateľa, keďže sa v disciplinárnom konaní zistilo, že mu nepatriли. Odvolanie sťažovateľa bolo rozhodnutím riaditeľa ÚVTOS a ÚVV z 22. augusta 2022 zamietnuté. Sťažovateľ podal podnet na prešetrovanie zákonnosti rozhodnutia o zhabaní veci a krajská prokuratúra upovedomením č. k. 3 Kn 395/22/3300-7 z 29. decembra 2022 nezistila nedostatky a pochybenia v súvislosti s rozhodnutím o zhabaní veci. Generálna prokuratúra na podnet sťažovateľa v upovedomení č. k. IV/2 Gn 96/22/1000 z 22. februára 2023 uviedla, že nezistila žiadne pochybenia vo vybavovaní podnetu zo strany krajskej prokuratúry.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Prvé rozhodnutie je nezákonné, spáchaný skutok nie je disciplinárnym previnením. Zákon definuje, ktoré predmety majú odsúdení zakázané vyrábať (ktorými možno ohroziť bezpečnosť osôb alebo majetku, ktoré by mohli byť zneužitú na útek alebo ktorými by sa mohol narušiť ústavný poriadok alebo poškodiť zdravie), avšak vešiaky a polička nespĺňajú ani jedno kritérium. Odsúdení majú prístup aj k iným veciam v cele, ktoré sú oveľa nebezpečnejšie. Predmety by nebolo možné preniesť zo stolárskej dielne, ak by ich sťažovateľovi nikto nepovolil. Nešlo o takú drobnú vec, aby unikla pozornosti Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „ZVJS“). Žiaden všeobecne záväzný právny predpis neukladá odsúdeným povinnosť žiadať o zapísanie vecí osobnej potreby do aplikácie VVVT. Ukladanie povinností and rámec zákona je protiústavné.

6. Nezákonnosť vyplýva aj z toho, že od spáchania skutku (obstarania nepovolenej veci) uplynul viac ako rok. Konanie, ktoré predchádzalo prvému rozhodnutiu, je neúplné pre rozhodnutie vo veci.

7. Sťažovateľovi bolo upreté právo na obhajobu. V podmienkach ústavu neexistuje žiaden čas na jej prípravu. Pedagóg si vezme k sebe do kancelárie odsúdeného, na mieste mu predloží „*Oznámenie o spáchaní disciplinárneho previnenia*“ a žiada, aby sa odsúdený okamžite vyjadril ku skutku kladenému mu za vinu. V prípade nevyjadrenia dá pedagóg tretej osobe potvrdiť, že odsúdený odmietol podpísať toto tlačivo. Odsúdený nemá právo vyjadriť sa k všetkým skutočnostiam (dôkazom), ktoré sú vykonané v disciplinárnom konaní. Svedčí o tom aj to, že údaje svedka v prvom rozhodnutí sú anonymizované, čo bráni obvinenému ozrejmiť dôvody, pre ktoré niektorý svedok svedčí. Odsúdený sa nedozvie ku skutku nič viac, ako je uvedené v tlačive, nemôže sa vyjadriť k obsahu svedectva či obsahu iného dôkazu. Týmto je narušená zásada rovnosti zbraní ako základná zásada pri práve na obhajobu.

8. Pri zaist'ovacom úkone boli porušené ustanovenia o predchádzajúcej výzve príslušníka ZVJS, výzva nebola použitá a potvrdenie podľa § 15 ods. 1 a 2 zákona č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov sťažovateľovi doteraz nebolo vydané. Prehliadka sotva mohla mať preventívno-bezpečnostný účel, keďže takéto prehliadky [REDAKOVANÉ] vykonáva počas každej služby, čo hraničí so šikanovaním väznených osôb.

9. Druhé rozhodnutie je nezákonné, sťažovateľ predmetné veci vlastní, vyrobil ich na odbornom výcviku z odpadového materiálu. Pri výrobe ani vynesení výrobkov zo strany SOŠ technickej [REDAKOVANÉ] neboli žiadne výhrady, vynesenie muselo byť so súhlasom príslušníka ZVJS, a preto veci nemohli byť zhabané. Nebola naplnená ani jedna podmienka podľa § 56 zákona o výkone trestu odňatia slobody. Opatrenie nebolo nevyhnutné na ochranu osôb alebo majetku ani to nevyžadoval iný všeobecný záujem. Odôvodnenie druhého rozhodnutia ani náznakom neuvádza naplnenie podmienky nevyhnutnosti, uvádza iba to, že údajne tieto veci sťažovateľovi nepatrili.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a popri zisťovaní, či obsahuje zákonom požadované náležitosti, skúmal, či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Napriek absencii právneho zastúpenia sťažovateľa a z toho vyplývajúcich viacerých nedostatkov niektorých zákonom ustanovených náležitostí ústavnej sťažnosti ústavný súd nepovažoval za potrebné vyzývať ho na doplnenie podania, vyhodnotiac ho za obsahovo natoľko zrozumiteľné, že umožňuje realizovať ústavný prieskum.

III.1. K porušeniu práv podľa čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. b) a d) dohovoru a čl. 2 ods. 2 a 3, základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy prvým rozhodnutím:

12. Podstatu ústavnej sťažnosti tvoria námietky k zákonnosti prvého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho postupu, ku ktorým sa pridávajú námietky o porušení rovnosti zbraní (v dôsledku anonymného označenia svedkov) a práva na obhajobu (čas na prípravu).

13. Ústavný súd pripomína princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého môže ústavný súd konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať jeho ústavnou sťažnosťou, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom, resp. iným orgánom verejnej moci prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Zmysel a účel uvedeného princípu subsidiarity spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity ochrany ústavnosti ústavným súdom podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (obdobne pozri sp. zn. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, IV. ÚS 461/2018, II. ÚS 137/2019, I. ÚS 227/2019, II. ÚS 425/2021).

14. Proti napadnutému (prvému) rozhodnutiu bol sťažovateľ oprávnený podať odvolanie podľa § 97j zákona o výkone trestu odňatia slobody, čo aj využil. Ústavnú sťažnosť však sťažovateľ nesmeroval proti rozhodnutiu zo 4. augusta 2022 vydanému v odvolacom konaní, žiadnym spôsobom sa bližšie nezaoberal jeho obsahom. Nepredložil ani jeho rovnopis, hoci samotné napadnuté (prvé) rozhodnutie predložil. Odvolanie proti prvému rozhodnutiu vydanému pedagógom, o ktorom rozhodoval vedúci oddelenia výkonu trestu, predstavovalo v okolnostiach veci účinný zákonný prostriedok, prostredníctvom ktorého sa poskytovala ochrana základným právam i právam zaručeným medzinárodnými zmluvami, ktorých porušenie sťažovateľ namieta v ústavnej sťažnosti.

15. Podľa § 96 zákona o výkone trestu odňatia slobody vykonáva dozor nad zachovávaním zákonnosti v ústave na výkon trestu odňatia slobody prokurátor podľa osobitného predpisu. Zákon o výkone trestu odňatia slobody tu odkazuje na § 18 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení účinnom v rozhodnom období (ďalej len „zákon o prokuratúre“).

16. Podľa § 18 ods. 1 písm. a) zákona o prokuratúre prokurátor dozerá na to, aby v celách policajného zaistenia, v zariadeniach, v ktorých sa vykonáva väzba, trest odňatia slobody, ochranné liečenie, ochranná výchova alebo detencia, boli držané alebo umiestnené osoby len na základe rozhodnutia súdu alebo iného oprávneného štátneho orgánu a aby sa v týchto miestach dodržiavali zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy.

17. Pri výkone tejto pôsobnosti prokuratúry je prokurátor podľa § 18 ods. 3 písm. a) a c) zákona o prokuratúre povinný a) vykonávať previerky zachovávania zákonnosti v miestach uvedených v odseku 1 alebo odseku 2, c) písomným príkazom zrušiť alebo pozastaviť vykonávanie rozhodnutia, príkazu alebo opatrenia orgánov vykonávajúcich správu miest uvedených v odseku 1 alebo odseku 2 ich nadriadeného orgánu, ak sú v rozpore so zákonom alebo s iným všeobecne záväzným právnym predpisom.

18. Ako z citovaných ustanovení zákona o výkone trestu odňatia slobody a zákona o prokuratúre vyplýva, v prípade sťažovateľa existuje orgán, do ktorého pôsobnosti zákon zveril ochranu práv sťažovateľa pred namietaným zásahom a ktorý má právomoc svojím rozhodnutím odstrániť účinky tohto zásahu, ak zistí, že ním došlo k porušeniu práv sťažovateľa. Sťažovateľ teda mal možnosť domáhať sa ochrany ním označených práv prostredníctvom príslušnej prokuratúry ako orgánu vykonávajúceho dozor nad zachovávaním zákonnosti v ústave na výkon trestu odňatia slobody,

ktorá je oprávnená a zároveň povinná v prípade zistenia porušenia právnych predpisov ústavom na výkon trestu odňatia slobody vo vzťahu k osobe sťažovateľa zabezpečiť nápravu nezákonného stavu (m. m. I. ÚS 265/2012, I. ÚS 182/2021).

19. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa domáhal ochrany svojich práv proti napadnutému prvému rozhodnutiu aj na krajskej prokuratúre a generálnej prokuratúre. Z upovedomenia prokurátora krajskej prokuratúry z 22. decembra 2022 súčasne vyplýva zistenie, že v postupe príslušníkov ZVJS v ÚVTOS a ÚVV v disciplinárnom konaní a rozhodnutí neboli zistené nedostatky ani pochybenia, bolo vedené v súlade so zákonom, skutkový stav bol náležite zistený a uložené rozhodnutie o zhabaní veci je zákonné a opodstatnené. Na tom základe bolo bez prijatia opatrení prokurátorského dozoru podanie sťažovateľa ako nedôvodné odložené. Podľa upovedomenia prokurátorky generálnej prokuratúry z 8. marca 2023 sťažovateľ spracoval drevený materiál v rozpore s výslovným zákazom majstrov odborného výcviku a takýto materiál v rozpore s ich zákazom vyniesol z dielne. Na tom základe bol uznaný za vinného z disciplinárneho previnenia, porušenia príkazu plniť povinnosti uložené zákonom o výkone trestu odňatia slobody a ústavným poriadkom ÚTVOS a ÚVV, a to užívať vec osobnej potreby iba v prípade, ak si ju obstaral v súlade so zákonom. Podľa prokurátorky generálnej prokuratúry prokurátor krajskej prokuratúry v upovedomení z 22. decembra 2022 správne skonštatoval, že v postupe príslušníkov ZVJS Ilava neboli v súvislosti s disciplinárnym konaním zistené žiadne nedostatky. Rozhodnutiu predchádzal náležite zistený skutkový stav, o ktorom nie sú pochybnosti, a všetky dôkazy v spise túto skutočnosť potvrdzujú. Podľa prokurátorky vyhodnotil prokurátor krajskej prokuratúry sťažovateľovo podanie v súlade so zákonom a s ďalšími právnymi predpismi, nezistila v jeho postupe pochybenia, prieskumy ani nezákonný postup. Poznamenala, že na svoje podanie dostal sťažovateľ zo strany prokurátora krajskej prokuratúry relevantné odpovede a z obsahovej stránky toto podanie neobsahuje také okolnosti, na základe ktorých by bolo možné postupovať inak.

20. Z uvedeného je zrejmé, že namietané prvé rozhodnutie z disciplinárneho konania bolo predmetom dozoru nad zákonnosťou zo strany krajskej prokuratúry a generálnej prokuratúry, ktoré sa s ním, resp. s disciplinárnym postupom ústavu na výkon trestu odňatia slobody vo veci sťažovateľa vysporiadali, a to upovedomeniami z 22. decembra 2022 a 8. marca 2023. Tým prokuratúra realizovala svoju právomoc, ktorá jej vyplýva z už citovaných ustanovení zákona o výkone trestu odňatia slobody a zákona o prokuratúre. Sťažovateľ nepredložil ústavnému súdu upovedomenie krajskej prokuratúry a generálnej prokuratúry, ich obsah nenamieta, nereflektuje naň vo svojich námietkach a explicitne ich označuje len ako dôkaz toho, že využil prostriedok, ktorý mu zákon o prokuratúre v nadväznosti na zákon o výkone trestu odňatia slobody na nápravu ním namietaných skutočností poskytoval. V žiadnej časti ústavnej sťažnosti sa však nedomáha ich prieskumu zo strany ústavného súdu, a preto ústavný súd s poukazom na § 45 zákona o ústavnom súde považuje túto časť tvrdení sťažovateľa len za súčasť jeho argumentácie vo vzťahu k napadnutému prvému rozhodnutiu o disciplinárnom previnení.

21. Okrem úvah súvisiacich s formálnym aspektom princípu subsidiarity ústavný súd upriamuje pozornosť aj na jeho materiálny rozmer, ktorý sa prejavuje v povinnosti sťažovateľov vo svojich podaniach pred orgánmi ochrany práv uvádzať všetky argumenty. Ústavný súd totiž preberá skutkové a právne závery orgánov verejnej moci a tie následne v konaní o ústavnej sťažnosti vyhodnocuje v teste ústavnosti. Pokiaľ však právne a skutkové argumenty sťažovateľa týkajúce sa veci samej neboli z procesných dôvodov zapríčinených sťažovateľom preskúmané a prejednané

v odvolacom konaní, ústavný súd ich nemôže v teste ústavnosti posudzovať. Z tohto hľadiska ústavný súd zistil, že v odvolaní proti prvému rozhodnutiu sťažovateľ neuviedol námietku o upretí práva na obhajobu nedostatkom času na prípravu obhajoby v konaní pred prvostupňovým orgánom ani o upretí práva vyjadriť sa k všetkým skutočnostiam v disciplinárnom konaní (v dôsledku anonymizácie údajov svedkov v prvom rozhodnutí, s čím spájal aj porušenie rovnosti zbraní), ani námietku o nezákonnosti rozhodnutia pre uplynutie roka od spáchania skutku.

22. Na základe uvedeného je vylúčená právomoc ústavného súdu na prieskum ústavnou sťažnosťou napadnutého prvého rozhodnutia ústavu na výkon trestu odňatia slobody o disciplinárnom previnení sťažovateľa. Z tohto dôvodu bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.2. K porušeniu práv podľa čl. 20 ods. 1 a 5 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu druhým rozhodnutím:

23. Proti napadnutému (druhému) rozhodnutiu bol sťažovateľ oprávnený podať odvolanie podľa § 97j zákona o výkone trestu, čo aj využil. Ústavnú sťažnosť však sťažovateľ nesmeroval proti rozhodnutiu z 22. augusta 2022 vydanému v odvolacom konaní, žiadnym spôsobom sa bližšie nezaoberal jeho obsahom. Nepredložil ani jeho rovnopis, hoci samotné druhé rozhodnutie predložil. Odvolanie proti druhému rozhodnutiu vydanému vedúcim oddelenia, o ktorom rozhodoval riaditeľ ústavu, predstavovalo v okolnostiach veci účinný zákonný prostriedok, prostredníctvom ktorého sa poskytovala ochrana základným právam i právam zaručeným medzinárodnými zmluvami, ktorých porušenie sťažovateľ namieta v ústavnej sťažnosti.

24. Rovnako ako vo vzťahu k prvému rozhodnutiu, aj pri druhom rozhodnutí ÚVTOS a ÚVV sa aplikujú už uvedené závery o princípe subsidiarity. Druhé rozhodnutie (mohlo byť a zároveň) bolo predmetom dozoru nad zákonnosťou zo strany krajskej prokuratúry a generálnej prokuratúry, ktoré sa s ním, resp. s postupom zhabania veci ústavom na výkon trestu odňatia slobody vo veci sťažovateľa vysporiadali, a to upovedomeniami z 29. decembra 2022 a 22. februára 2023. Tým prokuratúra realizovala svoju právomoc, ktorá jej vyplýva z už citovaných ustanovení zákona o výkone trestu odňatia slobody a zákona o prokuratúre. Sťažovateľ nepredložil ústavnému súdu upovedomenie krajskej prokuratúry a generálnej prokuratúry, ich obsah nenamieta, nereflektuje naň vo svojich námietkach a explicitne ich označuje len ako dôkaz toho, že využil prostriedok, ktorý mu zákon o prokuratúre v nadväznosti na zákon o výkone trestu odňatia slobody na nápravu ním namietaných skutočností poskytoval. V žiadnej časti ústavnej sťažnosti sa však nedomáha ich prieskumu zo strany ústavného súdu, a preto ústavný súd s poukazom na § 45 zákona o ústavnom súde považuje túto časť tvrdení sťažovateľa len za súčasť jeho ústavnoprávnej argumentácie vo vzťahu k napadnutému druhému rozhodnutiu o zhabaní veci.

25. Len nad rámec ústavný súd dodáva, že z upovedomenia prokurátora krajskej prokuratúry z 29. decembra 2022 súčasne vyplýva zistenie, že v postupe príslušníkov ZVJS v ÚVTOS a ÚVV v disciplinárnom konaní a rozhodnutí neboli zistené nedostatky ani pochybenia, bolo vedené v súlade so zákonom, skutkový stav bol náležite zistený a uložené rozhodnutie o zhabaní veci je zákonné a opodstatnené. Sťažovateľ podľa odôvodnenia spracoval drevený materiál, ktorý patril inému subjektu, o čom sťažovateľ vopred vedel, a teda cudziu vec nespracoval dobromyseľne, ale v rozpore s výslovným zákazom majstrov odborného výcviku. Takto spracovaný materiál následne v rozpore s ich zákazom vyniesol z dielne a veci užíval vo svojej cele, obstaral si teda tieto veci

v rozpore s § 135b Občianskeho zákonníka. Porušil tak príkaz plniť povinnosti uložené zákonom o výkone trestu odňatia slobody a ústavným poriadkom. Na tom základe bolo bez prijatia opatrení prokurátorského dozoru podanie sťažovateľa ako nedôvodné odložené. Podľa upovedomenia generálneho prokurátora z 22. februára 2023 boli naplnené zákonné podmienky na zhabanie vecí, pretože konaním sťažovateľa došlo k zásahu do vlastníckeho práva, pričom ochrana týchto práv je všeobecným záujmom spoločnosti, nehovoriac o oprávnenej snahe zabrániť vzniku majetkových aktív odsúdených pochádzajúcich z protiprávnej činnosti. Generálna prokuratúra nezistila pochybenia ÚVTOS a ÚVV, zdôraznila správnosť, vecnosť, prehľadnosť procesu disciplinárneho konania a rozhodnutí, ktoré považovala za vzorové. Tvrdenia a úvahy sťažovateľa vyhodnotila ako nedôvodné a napadnuté upovedomenie prokurátora krajskej prokuratúry považovala za správne a zákonné.

26. Tieto skutočnosti podporujú záver o vylúčení právomoci ústavného súdu na prieskum ústavnou sťažnosťou napadnutého druhého rozhodnutia ústavu na výkon trestu odňatia slobody o zhabaní vecí. Z tohto dôvodu bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde (bod 1 výroku tohto uznesenia). Navyše podľa názoru ústavného súdu v predchádzajúcom odseku zhrnuté závery svedčia o neopodstatnenosti tvrdení sťažovateľa o tvrdenom porušení označených práv.

27. Okrem toho v okolnostiach prípadu existovala možnosť súdneho prieskumu rozhodnutia z 22. augusta 2022 vydaného v takomto odvolacom konaní podľa zákona o výkone trestu odňatia slobody. Možnosť súdneho prieskumu rozhodnutí podľa zákona o výkone trestu odňatia slobody vyplýva *a contrario* z § 97n ods. 1 a je odrazom skutočnosti, že uvedenými druhmi rozhodnutí sa zasahuje do majetkových práv dotknutých osôb. O uvedenej možnosti sťažovateľ poučený v závere rozhodnutia riaditeľa z 22. augusta 2022 síce nebol, avšak už samotné druhé rozhodnutie obsahuje poučenie o možnosti súdneho prieskumu.

28. Využitie prostriedkov nápravy podľa zákona o prokuratúre preto nemôže vzhľadom na uvedený predmet rozhodnutia podľa zákona o výkone trestu odňatia slobody založiť priamo právomoc ústavného súdu na prieskum druhého rozhodnutia. Inými slovami, všeobecný (správny) súd mal právomoc vykonať prieskum druhého rozhodnutia, resp. rozhodnutia riaditeľa ÚVTOS a ÚVV z 22. augusta 2022 vydaného v odvolacom konaní. Jeho právomoc predchádza právomoci ústavného súdu, a to aj napriek určitej dvojkoľajnosti poskytovanej ochrany.

29. Je tak naplnená ústavná podmienka na aktiváciu princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“), ktorá ústavnému súdu odníma právomoc konať a rozhodovať o ochrane označeného základného práva i práva podľa dodatkového protokolu napadnutým druhým rozhodnutím. Sťažovateľ nevyužil zákonom poskytnutú možnosť domáhať sa ochrany označených práv na súde, neuviedol a nepreukázal ani dôvod, pre ktorý tak urobiť nemohol alebo nemusel, preto je ústavnú sťažnosť v tejto časti možné odmietnuť aj pre jej neprípustnosť podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 132 ods. 2 a 3 zákona o ústavnom súde.

III.3. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom:

30. V zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže ustanoviť navrhovateľovi právneho zástupcu, ak navrhovateľ o to požiada, ak to odôvodňujú jeho pomery a nejde o zrejme

bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015).

31. Ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade u sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia ústavným súdom (ako to vyplýva z častí III.1 a III.2 tohto uznesenia) je zrejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015, II. ÚS 193/2020). Keďže nebol splnený jeden z nevyhnutných predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovel (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. augusta 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu